

BIBLIOTECA ERNEST LLUCH

Barri de Palau
Saragossa, 27 - 17003 Girona
Tel. 972 426 368
bibliolluch@ajgirona.org

BIBLIOTECA SALVADOR ALLENDE

Barri de Santa Eugènia
Montserrat, 74-78 - 17006 Girona
Tel. 972 232 715
biblioallende@ajgirona.org

BIBLIOTECA JUST CASERO

Barri de Pont Major
Plaça de l'Om, 1 - 17007 Girona
Tel. 972 211 370
bibliojcasero@ajgirona.org

BIBLIOTECA DE TAIALÀ

Carretera de Tailandà, s/n - 17007 Girona
Tel. 972 213 315
bibliotaiala@ajgirona.org

PUNT DE LECTURA DE TORRE GIRONELLA

Grup Torre Gironella, 102 - 17004 Girona
Tel. 972 003 356
torregironella@gmail.com

www.ajuntament.gi/biblioteques

Col·labora:

INFORMACIÓ

Guia de lectura

EL MÓN A LES NOSTRES MANS

Des del principi dels temps, els homes i les dones hem sentit que la Terra és alguna cosa més que una esfera plena de roques amb un petit embolcall d'aire, aigua i vida cobrint-la. Molts pobles, com els aborígens australians o els inuit, creuen que els humans formem part d'una essència superior que és la Natura, a la qual pertanyem els éssers vius i els morts, des de la roca i la pluja fins al cuc i la sargantana. D'aquesta manera, els homes no som éssers superiors, sinó que compartim el medi ambient amb la resta dels éssers vius, i tan necessària és l'existència de les sargantanes com la nostra pròpia. Més encara, pensen que la humanitat, la terra i els animals estem units no només físicament, sinó també èticament i espiritualment. D'aquesta manera, quan es menysprea la vida d'un ésser viu i se'l mata sense cap sentit, aquest ja no retorna a la terra, i així s'explica que molts animals i plantes s'hagin extingit i molts altres estiguin en vies d'extinció.

La nostra societat no pot tornar al passat i viure com aquests antics pobles, però sí que podem canviar hàbits i actituds que ens facin més respectuosos amb tot el que ens envolta. Amb aquesta guia ens volem aproximar a la Terra, descobrir les seves criatures, els seus secrets, conèixer-la una mica més i posar el nostre granet de sorra per ajudar a entendre i reduir els problemes que nosaltres, l'espècie humana, li provoquem.

**Recordarás los dones de la tierra:
irascible fragancia, barro de oro,
hierbas del matorral, locas raíces...**

PABLO NERUDA

L'entorn

Un primer pas per poder estimar el nostre entorn és conèixer-lo. En aquest apartat us proposem una sèrie de documents que ens acosten a la vida del nostre planeta, les seves formes, els seus espais i la interrelació que es dóna entre ells.

També proposem llibres amb gran contingut d'imatges per tal de poder gaudir de la bellesa de la natura en tots els seus àmbits: els arbres, els deserts, els oceans...

- Christiane Wagner

Entender la ecología

Introducció a l'ecologia i als ecosistemes, s'explica què són i com funcionen. Així podem trobar informació sobre com afecten el medi factors com la llum, la temperatura, l'aigua i com es relacionen les diferents espècies, també s'analitzen diferents medis (el mar, un riu, un bosc) com a ecosistemes.

- **Conèixer l'estat del món**

L'educació és el fonament necessari per aconseguir un món sostenible. Aquest llibre és un recull de materials didàctics adaptats a estudiants de secundària i batxillerat.

- G. Tyler Miller

Introducción a la ciencia ambiental

Llibre encarat a l'estudi de la ciència mediambiental, centrat en l'aprenentatge audiovisual i integra recursos d'Internet.

- Joaquín Araújo

La ecología contada con sencillez

- Diego López Bonillo

El medio ambiente

- Clive Ponting

Historia verde del mundo

El canvi climàtic, la destrucció de la capa d'ozó, la desaparició de la fauna, el ràpid augment de la població... són fenòmens exclusivament contemporanis? Aquesta obra ens ofereix un enfocament diferent de la història humana, des dels primers grups dedicats a l'agricultura i la caça fins avui en dia.

- John R. McNeill

Algo nuevo bajo el sol

L'autor ens descriu la història mediambiental durant el segle xx.

- Jane Goodall, Marc Bekoff

Los diez mandamientos para compartir el planeta con los animales que amamos

Dos científics experts en l'estudi del comportament animal ens proposen deu mandaments que hem de complir si estem preocupats pel nostre planeta. Al llarg del llibre es desenvolupa la idea que la nostra obligació és viure en contacte amb els animals i aprendre a conèixer-los i entendre'ls, per així poder protegir-los i evitar-ne l'extinció.

- Miguel Delibes i Miguel Delibes de Castro

La tierra herida

Diàleg entre l'escriptor Miguel Delibes i el seu fill Miguel, exdirector de l'Estación Biológica de Doñana, els quals es plantegen qüestions sobre els canvis de les condicions de vida a la Terra: canvi climàtic, augment de sequeres... i molts d'altres.

- Stephen Hutchinson

Océanos

Exhaustiva guia visual dels oceans que tracta la seva formació i extensió, les formes de vida que acull i l'enorme valor que suposen per l'existència de l'espècie humana.

- Joandomènec Ros

El siglo de la ecología. Els problemes del medi ambient (i algunes solucions)

Recull de textos publicats prèviament en diaris, revistes i llibres. Clou el volum un excel·lent text dedicat a Ramon Margalef, mestre d'ecòlegs i també d'ecologistes.

- **Parcs naturals, més enllà dels límits**

Catàleg de l'exposició del mateix nom que va organitzar la Generalitat de Catalunya per donar a conèixer el nostre patrimoni natural i on es reflexiona sobre el territori, els espais naturals, la biodiversitat i la protecció que han de rebre.

Revistes

- **The Ecologist**

Publicació que informa sobre problemes mediambientals.

- **Nat**

Per descobrir la natura més propera.

- **Natura**

Ens parla sobre la biodiversitat peninsular.

Gaudim mirant...

- **1.000 maravillas de la naturaleza**

- Frans Lanting

Junglas

- Michael Bright

Suramérica salvaje

- Thomas Pakenham

Árboles excepcionales del mundo

- Christine y Michel Denis-Huot

El arca salvaje

- Robert J. Moore

Las maravillas de la naturaleza

- **Grandes santuarios del mundo animal**

- **Animal**

- Martin Michael
Desiertos

- Mauro Burzio
Animales de África

- **Bosques monumentales de España**

- Philip Plisson
El mar

- Philippe Bourseiller
365 gestos para salvar el planeta

- Manuel Lazcano
Odisea marina

- Tom Schandy
África

Ben a prop nostre

- Francesc Naves Viñas

- **Arquitectura del paisaje natural**

S'estudien les formes del paisatge en el medi natural de la península Ibèrica, les illes Balears i les Canàries, partint dels seus elements vertebradors més visuals: el relleu, la vegetació i l'aigua.

- Cristian R. Altaba

- **Natura salvatge**

Set recorreguts sorprenents pels paisatges més insòlits del nostre país. Al final de cada capítol s'hi descriuen tot un seguit d'itineraris fàcils de seguir i consells pràctics per tal que gaudir de la natura del nostre país sigui un plaer per a tots.

- Matthias Bergbauer

- **Flora y fauna submarina del mar Mediterráneo**

- Jordi Ruiz-Olmo

- **Els grans mamífers de Catalunya i Andorra**

- Modesta Juanola

- **Flora singular de les Gavarres**

- Robert Hofrichter

- **El mar Mediterráneo. Fauna, flora, ecología**

- Mercè Aniz

- **Aigüestortes i Estany de Sant Maurici**

- **Atlas dels ocells nidificants de Catalunya 1999-2002**

Novel·les

- Luis Sepúlveda
Mundo del fin del mundo
La trama se centra en l'intent d'un periodista *freelance*, relacionat amb Greenpeace, de rescatar unes balenes australs de la cacera pirata d'un vaixell japonès.
- Peter Matthiessen
El fin de la tierra
L'autor, aventurer entusiasta i ecologista compromès, ens descriu dos viatges als mars congelats de l'Antàrtida a través d'una visió de bellesa extraordinària.
- Pep Coll
Els arbres amics
Narra l'extraordinària llegenda d'en Florenci, protagonista que voltarà pel món a la recerca de l'arbre que falta al seu paradís particular.
- Julia Butterfly Hill
El legado de Luna
La història d'una dona, una sequoia i la lluita per salvar el bosc.
- Jean Giono
L'home que plantava arbres
La història d'un pastor que desinteressadament planta milers d'arbres i transforma una terra erma en un paradís. Un cant optimista cap a la transformació del gènere humà.
- Gerald Durrell
Mi familia y otros animales
Primera novel·la d'una divertida trilogia durant la qual podem gaudir de l'entusiasme i l'afició de l'autor pels animals i la natura.
- Marisa Madieri
El claro del bosque
Història de Dafne, una margarida que neix en un prat envoltat d'arbres.

Cinema

- Niki Caro
Whale rider
Una noia maori ha de lluitar contra aquells membres del seu clan més conservadors i que es consideren els guardians de les essències del seu poble.
- Michael Apted
Gorilas en la niebla
Biografia de la zoòloga Dian Fossey, que va estudiar durant anys els goril·les en el seu hàbitat natural, les selves muntanyoses de l'Àfrica.
- Akira Kurosawa
Dersu Urzala
Ambientada en el segle XIX. A partir de la relació entre dos homes procedents de dos medis culturals molt diferents, aprenem la necessitat de l'home de conviure amb la natura i l'efecte destructiu de la civilització sobre la natura.
- Jean-Jacques Annaud
El oso
Un osset perd la seva mare i ha de lluitar contra un entorn hostil fins que troba un altre ós, Kaar, que l'ajudarà a sobreviure.
- Carroll Ballard
Volando libre
Arran de la mort de la seva mare, Amy va a viure amb el seu pare al Canadà. Allà descobreix un niu d'òques orfes que adopta i ensenya a volar.
- George Casey
Génesis una creación de cuatro mil millones de años
Documental sobre els misteris del naixement de la natura i l'univers.

- Alastair Fothergill i Andy Byatt
Deep blue, un viatge a les profunditats dels oceans
Magnífic espectacle visual, amb bellíssimes imatges dels oceans i dels éssers que els habiten, des dels pols fins a les profunditats abissals.
- **El viaje del emperador**
Documental sobre l'emigració que cada any realitzen els pingüins emperador que abandonen la seguretat de l'oceà per reproduir-se a la desèrtica terra gelada de l'Antàrtida.
- Ron Fricke
Baraka
Pel·lícula documental plena de paisatges i d'estils de vida natural en contraposició amb la vida estressant de la gran ciutat.
- **Bèsties**
Documentals sobre animals que podem trobar a Catalunya.
- **Planeta azul**
Sèrie de documentals sobre la vida als oceans feta per la BBC.
- Robert J. Flaherty
Nanook, el esquimal
És el primer documental amb una estructura narrativa que explica la vida de l'esquimal Nanook.
- **Tots vivim aquí...!**
Sèrie de programes educatius per a nens entre 3 i 11 anys que els apropa als grans problemes mediambientals.

Webs

<http://www.ddgi.es/espais/>

Web de la Diputació de Girona on es pot trobar informació sobre els espais naturals de les comarques gironines, així com un detallat índex de la flora i la fauna.

<http://www.ateneunaturalista.org/>

Pàgina de l'Ateneu Naturalista de Girona.

<http://www.ecologistesenaccio.org/>

<http://www.unmonviu.com/>

Espai de divulgació mediambiental.

<http://waste.ideal.es/>

Revista digital sobre natura i medi ambient.

<http://www.ajuntament.gi/web/sostenibilitat/agenda21/>

Web de l'Agenda 21 Local de Girona.

**Pare
digueu-me què
li han fet al bosc
que no hi ha arbres.
A l'hivern
no tindrem foc
ni a l'estiu lloc
per aturar-se.**

JOAN MANUEL SERRAT

Avui... i demà?

Actualment el món evoluciona molt ràpidament. El creixement de la indústria i de la població, la globalització, les pràctiques agrícoles modernes, l'ús del transport i de l'energia, han creat problemes d'abast mundial, com el canvi climàtic i els transgènics, amb partidaris i detractors, o la crisi de l'aigua i la contaminació de l'entorn. Davant de tot això, ens adonem de la necessitat de crear una societat sostenible, que satisfaci les necessitats actuals sense posar en perill les de les futures generacions.

- Franz Broswimmer

Ecocidio

Enfocament, ampli i multidisciplinari, de la història de l'extinció en massa de les espècies i els hàbitats del nostre planeta.

- L.R. Brown

Salvar el planeta

Proposta de desenvolupament econòmic sostenible a escala mundial, una alternativa al progressiu deteriorament mediambiental i al possible col·lapse econòmic.

- Ernest Garcia

Medio ambiente y sociedad. La civilización industrial y los límites del planeta

- Giovanni Sartori

La tierra explota

Es descriuen les relacions entre superpoblació i desenvolupament.

- Fernando Sapiña

Un futur sostenible?

- **El cambio climático**

Un grup de periodistes especialitzats en medi ambient porta els lectors fins als punts clau del planeta, allà on l'escalfament global no és només un debat científic, sinó una amenaça visible per a la supervivència.

- Alicia Rivera
El cambio climático: el calentamiento de la Tierra
- Yann Arthus-Bertrand
La Tierra vista desde el cielo
Llibre de fotografies de la Terra on s'observa la relació de les persones amb la natura i es reflexiona sobre les amenaces de la superpoblació, la contaminació o la destrucció dels recursos naturals.
- Martí Boada i Anna Zahonero
Medi ambient. Una crisi civilitzadora
Anàlisi sobre la situació actual al nostre planeta de temes com el canvi climàtic, la capa d'ozó, la pèrdua de la biodiversitat, l'augment de població i l'esgotament de recursos no renovables.
- **Signes vitals 2005**
Des de la reducció dels boscos fins a la creixent prosperitat de la Xina, aquesta obra documenta les tendències (alimentació, energia i clima, econòmiques...) que configuren el nostre futur en anàlisis concises i taules i gràfiques detallades.
- Xavier Duran
Connexions ambientals
L'autor qüestiona el model de creixement actual i la seva sostenibilitat i posa en relació la degradació ambiental, l'evolució de l'economia i alguns conflictes socials.
- Bjorn Lomborg
El ecologista escèptic
L'autor, antic membre de Greenpeace, critica la forma en què moltes organitzacions ecologistes fan un ús selectiu i parcial de les dades científiques. Conjuntament amb els mitjans de comunicació ofereixen explicacions alarmistes dels problemes mediambientals.
- Jordi Rodri
Marea negra
Una mirada a la catàstrofe del *Prestige*.

- José Luís Gallego
Reponer la Tierra
S'exposen les dades que confirmen la crisi ambiental, es justifica la incertesa de científics i investigadors respecte a la situació que viu el planeta.
- Vandana Shiva
Cosecha robada
El segrest del subministrament mundial d'aliments. Els efectes de l'agricultura globalitzada, industrial, els transgènics, la qualitat dels aliments...
- Stephen Nottingham
Come tus genes. Cómo los alimentos transgénicos están en nuestra dieta
- Louis-Marie Houdebine
Los transgénicos. Verdades y mentiras sobre los organismos genéticamente modificados
- Jorge Reichmann
Transgénicos: el haz y el envés
- Maggie Black
El segrest de l'aigua
Repàs de la crisi mundial de l'aigua en les seves múltiples dimensions.
- Pietro Laureano
Atlas de agua
L'autor ens presenta exemples il·lustratius de tècniques tradicionals com a models de desenvolupament local que aporten solucions al conflicte de l'aigua.
- Víctor Peñas
¿Llueve a gusto de todos?
El problema de l'aigua centrat a l'Estat espanyol.

I a casa nostra...

- Oriol Nel-lo
Aquí, no!
Recorregut pels principals conflictes territorials de Catalunya, des del parc eòlic de les serres de Pàndols i Cavalls fins a l'abocador de Cardona i el camp de golf de Torrebonica.
- **Debat Costa Brava. Congrés: un futur sostenible**
La saturació del turisme a la Costa Brava força a qüestionar-se el creixement en expansió si es vol mantenir i conservar el fràgil paisatge que permet l'ús turístic d'aquest territori.
- Jordi Sargatal
Els aiguamolls de l'Empordà
Història del moviment popular que va fer possible la protecció dels aiguamolls de l'Empordà.
- Joandomènec Ros
Vora el mar broix
Ens descriu la problemàtica del litoral mediterrani i proporciona els criteris a seguir en qualsevol actuació mediambiental.

Novel·les

- Doris Lessing
Mara i Dann
Dos germans fugen de la sequera que devasta Ífrika, el continent africà en una edat imaginària del futur en què una nova glaciació cobreix tot Europa. Doris Lessing ens submergeix en un món afectat pel canvi climàtic i la pèrdua inexplicable de tecnologia.

- Michael Crichton
Estat de por
L'autor situa el lector davant de l'ecoterrorisme. Científics disposats a manipular les investigacions segons les seves necessitats. El pitjor de tot és que ens parla d'una realitat actual, no d'un possible escenari futur...
- Jean-Christophe Rufin
Globalia
Com serà el nostre món en un futur? A quins tipus de societats arribarem a través (i no només) de la destrucció i manipulació de la natura? A través dels ulls d'un idealista se'ns descriu un món on tots serem ecologistes radicals, parlarem la mateixa llengua i regularem el clima tecnològicament. Barreja de tractat polític, sàtira i farsa.
- Margaret Atwood
Oryx y Crake
El narrador, Home de les Neus, és un personatge estrany, amb un aspecte estrany, i a través d'ell el lector descobreix en quin món viu, quins perills l'envolten i com s'han produït aquestes circumstàncies.
- John Wyndham
El dia dels trífids
Una de les primeres novel·les que tracta el tema del col·lapse de la civilització i de la mateixa espècie humana.
- Jordi de Manuel
L'olor de la pluja
En un futur no gens llunyà, Damià Darder i la seva filla adolescent, Sara, són fugitius de la sequera que intenten sobreviure en una ciutat on l'aigua és el bé més preuat.
- Jesús Moncada
Camí de sirga
Evocació de la desaparició de Mequinensa, antiga vila de la vora de l'Ebre, sota les aigües del pantà. L'autor recordarà els darrers cent anys de vida de la població condemnada.

- **Nunca mais! A ollada da infancia**

La tragèdia del *Prestige* a través de dibuixos fets per nens i nenes de Galícia.

Cinema

- **Els límits de la Costa Brava**

Reflexió, seriosa i contundent, de cap a on ha d'anar aquest territori en el futur.

- Richard Fleischer

- **Cuando el destino nos alcance**

Nova York, any 2022. En aquest futur la pol·lució oculta la ciutat i el menjar és escàs; tothom es baralla per una substància, el "Soylent green". Un detectiu farà un descobriment inesperat.

- Steven Zaillian

- **A civil action**

Un advocat denuncia empreses que contaminen el medi ambient i defensa les famílies afectades.

- Kevin Reynolds

- **Rapa Nui**

Destrucció dels recursos naturals de l'illa de Pasqua pels seus habitants.

- Steven Soderbergh

- **Erin Brockovich**

La protagonista investigarà un possible cas de contaminació de l'aigua per part d'una poderosa corporació que comporta greus malalties per als habitants de la zona.

- James Brigdes

- **El síndrome de China**

Durant la realització d'un reportatge rutinari sobre el funcionament d'una central nuclear, una presentadora de televisió descobreix un possible accident que pot posar en perill la seguretat de la planta i de la població de Los Angeles.

- Eric Rohmer

- **El árbol, el alcalde y la mediateca**

L'alcalde d'un petit poble de França vol construir un complex cultural en uns terrenys del poble, a partir d'aquest fet es construeix una reflexió sobre l'ecologisme i el tipus de desenvolupament cap al qual es vol anar.

- **La princesa Mononoke**

Pel·lícula d'animació que ens situa en un món on els humans han oblidat el significat de la natura i volen destruir un bosc només per interessos comercials.

Webs

<http://www.cartadelatierra.org/>

Declaració de principis fonamentals amb el propòsit de formar una societat justa, sostenible i pacífica en el segle XXI.

<http://www.greenpeace.org/espana/>

<http://www.portaldelmedioambiente.com/>

<http://www.infoecologia.com/>

Revista d'ecologia, reciclatge i medi ambient.

<http://www.cica.es/aliens/gimadus/>

Revista electrònica de dret ambiental.

**Energia eòlica sí,
però respectuosa
amb el patrimoni
natural!**

Energies renovables

El naixement del nou mil·lenni ens planteja un gran repte, el de mantenir el nostre nivell de vida d'una manera més sostenible, sense necessitat d'hipotecar el futur. Per aconseguir-ho s'han començat a utilitzar, sobretot per part d'institucions i empreses, les **energies renovables**, que són aquelles fonts inesgotables o que es renoven en un període curt de temps. Les energies renovables són, a més, fonts de proveïment energètic respectuoses amb el medi ambient a diferència de les convencionals que causen importants efectes negatius en l'entorn. No obstant això, és cert que avui en dia encara no poden competir amb aquestes últimes ja que el seu volum de producció és molt inferior i moltes de les tecnologies que s'hi basen estan encara en fase de desenvolupament o tenen uns costos d'inversió molt elevats.

Principals tipus d'energies renovables

Solar: el Sol és una font energètica gratuïta, neta i inesgotable. L'energia solar utilitza la radiació solar per produir energia en forma de calor o d'electricitat.

Eòlica: consisteix a aprofitar la força del vent per moure un aparell generador d'electricitat o fer funcionar una bomba hidràulica. Arreu del món, l'ús de l'energia eòlica s'ha multiplicat gairebé per quatre durant els últims cinc anys.

Mareomotriu: consisteix a aprofitar el canvi de nivell del mar que provoquen les mareas per omplir un recinte que aprofita posteriorment la força de sortida de l'aigua emmagatzemada per moure turbines i generar electricitat.

Hidràulica: les centrals hidroelèctriques aprofiten, mitjançant un desnivell, l'energia potencial emmagatzemada en un embassament per convertir-la en energia elèctrica.

Geotèrmica: consisteix a aprofitar l'increment de calor subterrània del planeta per perforar pous que permeten escalfar aigua a mitjana, baixa o alta temperatura per a l'aprofitament energètic posterior.

Biomassa: La biomassa és un combustible energètic que s'obté de recursos biològics, com ara restes agrícoles, forestals, excrements d'animals... Per tant, qualsevol ésser viu, o les seves restes constitueixen una font potencial d'energia que es pot alliberar i utilitzar directament, o després d'un tractament previ.

- Associació de Naturalistes de Girona

Accions de política energètica municipal

Eina de gestió de la política energètica municipal amb tot un seguit d'actuacions per tal de minimitzar la despesa en el consum energètic i obtenir-ne alhora una major eficiència.

- Josep Puig i Boix

Les energies netes

Descripció de les principals fonts d'energies netes que existeixen i s'utilitzen actualment.

- José Manuel Jiménez Bolaño

Ingenios solares

Manual pràctic per a la construcció d'aparells senzills relacionats amb l'energia solar.

- Iñaki y Sebastián Urkia Lus

Energia renovable pràctica

L'objectiu d'aquest llibre és el de difondre l'ús quotidià de les energies renovables i és fruit del treball pràctic amb energies renovables a petita escala durant un període de 25 anys.

Novel·les

- Donna Leon

Mort en un país estrany

El comissari Brunetti investiga l'assassinat d'un jove militar americà. A partir d'aquí es troba amb un abocador i material contaminant.

- Josep Lorman

Delicte ecològic

Una empresa molt prestigiosa del Vallès es veu involucrada en un escàndol d'abocaments il·legals.

- Dominique Lapierre

Era mitjanit a Bhopal

Dotze i cinc de la nit del 2 al 3 de desembre de 1984. Un núvol de gas tòxic s'escapa d'una fàbrica nord-americana de pesticides construïda al cor de l'antiga ciutat índia de Bhopal. Fa 35.000 morts i 500.000 ferits. És la catàstrofe industrial més mortífera de la història. Aquest llibre narra l'emocionant aventura humana i tecnològica que va desembocar en aquesta tragèdia.

Webs

<http://www.coac.net/mediambient/renovables/>

Web realitzada pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya en el marc del programa ALTENER de la UE, amb la col·laboració de l'Institut Català d'Energia de la Generalitat de Catalunya, entre d'altres institucions.

http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/energies_renovables/

Accés a les principals dades sobre energies renovables des del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

<http://archivo.greenpeace.org/energia/index.htm>

**Els petits canvis
són poderosos.**

CAPITÀ ENCIAM

Pràctiques del dia a dia

No només els governs i les empreses han de contribuir a millorar el medi ambient, sinó que també nosaltres des de casa tenim a l'abast millorar la sostenibilitat del nostre planeta. I aquestes accions són, de fet, petites coses que poden ajudar a mantenir l'equilibri amb el medi ambient. Petites coses que en el seu conjunt poden resultar ser molt importants.

- Enric Aulí
La sostenibilitat és possible
Ens proposa a partir d'un diàleg analitzar les repercussions mediambientals que poden tenir diverses situacions de la vida quotidiana, des de comprar un cotxe fins a anar de vacances.
- Arturo Arnau
El medio ambiente. Problemas y soluciones
L'autor ens proposa una llista de consells que ens ajuden a reduir els nostres hàbits contaminadors quotidians.
- **Manual de ecogestión**
El Departament de Medi Ambient presenta d'una manera pràctica les diferents etapes per a la implantació d'un sistema de gestió mediambiental.
- César Barba i José Luis Gallego
Mamá, quiero ser ecologista
- **50 cosas sencillas que tu pots fer per salvar la terra**

A CASA

DECRET 21/2006, de 14 de febrer, pel qual es regula l'adopció de criteris ambientals i d'ecoeficiència en els edificis.

Recentment el Govern de la Generalitat ha aprovat aquest decret. L'objectiu del qual és el d'incorporar paràmetres ambientals i d'ecoeficiència en els edificis. Aquests paràmetres es refereixen a l'aigua, l'energia, els materials i sistemes de construcció i els residus.

En el següent recull de llibres podreu trobar tot d'idees per estalviar energia:

- **Cómo aprovechar mejor la energía**
- **Ecología doméstica**
- **Ecología de la vida cotidiana. Manual para una conducta verde**
- **Guía práctica de la energía, consumo eficiente y responsable**
Llibre a base de fitxes on es pot trobar informació sobre el consum d'energia tant a casa com a l'hora de conduir.
- **El hogar ecológico**
Exemples i solucions concretes per fer de cada llar un habitatge ecològic.
- Pilar Comin
Consumo sostenible, preguntas con respuesta
- Mauricio Corrado
La casa ecológica
Manual d'arquitectura bioclimàtica.
- Elisenda Forés
Guía práctica per a l'estalvi domèstic d'aigua
Guia sobre diferents tipus d'aixetes i altres aparells estalviadors d'aigua.

- Manuel Ludevi
Cómo el medio ambiente cambiará nuestra vida
Explica cap on anem, què passa al medi ambient, quines alternatives existeixen i què és el que podem fer sobre l'alimentació, l'habitatge, la comunicació, la producció i les maneres de divertir-se.
- Ralf Massanés
Ecología de cada día
Consells senzills d'ecologia diària.
- Tomàs Molina
Tu, jo i el medi ambient
- Mimmo Tringale
Manual de ecología cotidiana
Pautes per dur una vida ecològica des de la cuina, passant pel bany, la taula, el jardí, el cotxe, les vacances i tot de situacions quotidianes.
- Joaquim Viñolas Marlet
Diseño ecológico
Llibre que ens planteja fer un disseny i una producció en harmonia amb la natura.

Webs

<http://www.ub.es/ossma/mediambient/fitxes.htm>

Ecoconsells per a la vida diària.

http://mediambient.gencat.net/cat/empreses/ecoproductes_i_ecoserveis/
Informació sobre l'etiqueta ecològica.

http://www.facildehacer.com/fontaneria/fontaneria_tareas/?pagina=018_018
Tipus d'aixetes per estalviar aigua.

http://www.gencat.net/mediamb/joc_endoll/index.htm

El joc d'en Doll. Ajuda en Doll, i tot jugant aprèn com estalviar energia a casa teva.

AL JARDÍ

Unes quantes idees que ens ajudaran a tenir cura del nostre hort o jardí utilitzant tècniques respectuoses amb les plantes i el seu hàbitat.

- F.J. Alonso De La Paz
El huerto ecológico
- Quico Barranco
Biojardinería
Ens explica el cultiu més adequat per a cada sòl, la preparació de compost i la descripció d'alguns trucs per evitar plagues i malalties.
- Luciano Labajos
Manual de jardinería ecológica
A favor d'una jardineria de baix impacte, basada en l'ús d'espècies autòctones i de tècniques de l'agricultura biològica.
- Gemma Urrea
Guia pràctica de xerojardineria
Introducció bàsica a la xerojardineria, que promou l'ús racional de l'aigua.
- **Manual de compostatge casolà, com reciclar els residus orgànics que produïm a casa**
- Mariano Bueno
Cómo hacer un buen compost. Manual para horticultores
A partir de les restes orgàniques que generem a casa o al mateix jardí aprendrem a fer la terra que les plantes necessiten.
- John Seymour
El horticultor autosuficiente

RECICLATGE

És més ecològica la reducció de residus en origen (és a dir, evitar els residus en l'acte de compra) que el fet de reciclar-los.

És una de les *pràctiques del dia a dia* més importants que podem dur a terme des de la nostra llar per tal de contribuir a la millora de l'estat del nostre entorn.

El segle xx ens ha situat davant el fet que la Terra disposa d'uns recursos limitats, que no tots són renovables i que el futur de la humanitat com a societat i com a espècie depèn de l'ús racional que se'n faci. Aquest escenari ha motivat la necessitat de reciclar els recursos disponibles al nostre planeta, en especial els béns d'ús més freqüents, com el paper, el vidre, el plàstic, entre d'altres.

“Reducir, reutilitzar i reciclar” es tracta de les celebèrrimes *“tres erres”* de l'ecologisme que com a ciutadans i consumidors hauríem de portar sempre a la pràctica, és a dir, reduir l'ús de l'aigua, de l'energia, dels productes d'un sol ús que utilitzem, i aprofitar al màxim els objectes de consum i utilitzar materials per fabricar de nou productes de característiques similars.

- **Manual pràctic de reciclatge**
- Xavier Doménech
Química ambiental. El impacto ambiental de los residuos
En aquesta obra s'analitza el comportament químic dels residus en el medi i les tecnologies que poden utilitzar-se per reduir el seu impacte ambiental.
- Enric Aulí i Mellado
L'ecología a casa. Com evitar els riscos mediambientals i de salut a la llar

- **Guia de la recollida selectiva d'envasos i embalatges**

- Xavier Doménech

- **Els residus. Entre el rebuig i la supervivència**

- Aquest llibre ens parla del protagonisme dels residus en la societat actual. Es presenten possibles alternatives per a una adequada gestió dels residus, com ara el reciclatge.

...i per als més menuts

- Bernadette Theulet-Luzié

- **Reciclem! Creacions amb material recuperat**

- Benoit Copee

- **Los tres secretos del medio ambiente**

- Conte que ens explica i ens dóna a conèixer algunes de les problemàtiques mediamambientals que, actualment, afecten i malmeten el nostre entorn (la contaminació de l'aire, de la terra, l'increment del nombre de deixalles, etc.) problemàtiques que si no les intentem solucionar ben aviat, poden acabar provocant la desaparició total del nostre planeta.

- Angela Wilkes

- **El meu primer llibre d'ecologia**

- Llibre pràctic que ofereix tot un seguit d'activitats per a contribuir a la protecció del nostre planeta i del seu entorn.

- Grazia Nidosio

- **Les deixalles. Estefi i l'ecologia**

- Còmic infantil de l'Estefi que ens parla d'un dels problemes mediamambientals més greu que existeix actualment, la recollida i tractament de les deixalles.

- Jan McHarry

- **La gran aventura de reciclar**

- Llibre infantil on es pot veure, a través d'unes finestres, com les coses velles es tornen noves, després de seguir tot un procés de transformació (reciclatge). Podem observar el procés que segueix cada producte i també ens mostra com el reciclatge contribueix a la conservació del medi ambient.

- Carles Capdevila

- **Les tres bessones i les tres erres**

- Mentre les Tres Bessones estan berenant a casa, per la televisió parlen de la necessitat de reciclar, reduir i reutilitzar, elles s'entusiasmen amb aquest tema i volen ser les heroïnes de les "tres erres". La bruixa, que les sent, les converteix en tres contenidors i aleshores comencen a saber què és el que passa amb les deixalles.

Cinema

- Agnes Varda

- **Los espigadores y la espigadora**

- Documental que recull la manera de vida dels moderns espigoladors urbans, que ja no rebusquen grans a les collites sinó iogurts caducats o la resta de fruita i verdura dels mercats que poden trobar-se en els contenidors o directament abandonats als camps. El reportatge també demostra que els residus poden ser els protagonistes de la imaginació i l'art de persones que saben donar noves utilitats a coses que la majoria rebutgem i llencem a les escombraries.

- Aitor Arregi i Iñigo Berasategi

- **Glup, una aventura sin desperdicio**

- Aquesta pel·lícula ens explica l'art de reciclar a través de l'aventura que viu l'Alicia, una nena que per accident arriba a un abocador d'escombraries i hi descobreix una ciutat amagada construïda completament amb elements reciclats. Allà coneixerà Glup, una gavardina detectiva que l'ajudarà a tornar a trobar el camí a casa.

Webs

<http://www.arc-cat.net/ca/ccr>

Centre Català del Reciclatge. Web de l'Agència de Residus de Catalunya.

<http://www.bibgirona.net/salt/residus>

Web de la Biblioteca Jaume Ministral i Macià de Salt que tracta sobre la recollida selectiva i el reciclatge, l'ecologia i el medi ambient i el compostatge.

A LA CIUTAT

El plantejament urbanístic de les ciutats també poden afavorir o no l'equilibri amb el medi ambient.

- Brian Edwards

Guía básica de la sostenibilidad

Adreçat a estudiants i professionals del disseny i la construcció, aquest llibre reuneix les diverses tendències que hi ha darrere el concepte de "sostenibilitat" i exposa els programes i polítiques de governs i institucions a favor del canvi cap a solucions ecològiques.

- Jordi Romero

El rebost de la ciutat. Manual de permacultura urbana

La permacultura és un sistema de disseny orientat a la creació d'entorns humans ecològicament sostenibles i econòmicament viables. Aquest manual aplica els principis de la permacultura a la ciutat, a partir de propostes pràctiques.

- **Dibuixem un camí. Pla d'acció local cap a la sostenibilitat**

Cd-rom elaborat per la l'Ajuntament de Girona on es plantegen 15 fites per fer una Girona més sostenible i les eines per assolir-les.

Webs

<http://www.coac.net/mediambient/>

Pàgina del Col·legi d'Arquitectes on es pot trobar informació sobre la ciutat sostenible.

<http://www.gencat.net/mediamb/ea/mobilitat/trets.htm>

Es pot trobar informació sobre el que és la mobilitat sostenible.

<http://www.moutenbici.org/>

Web de la plataforma cívica per a l'ús de la bicicleta i la mobilitat sostenible.

<http://www.ajuntament.gi/sostenibilitat/mobilitat/index.html>

Web on s'anima els ciutadans a desplaçar-se a peu.

<http://www.compartir.org/>

Web on pots trobar gent que vulgui compartir el cotxe, per tal de fer un ús més racional del transport privat.

DE VACANCES

Les vacances són un bon moment per apropar-nos a la natura i conèixer-la més. Aquest acostament, però, s'ha de fer de manera respectuosa. Per això cal també que els llocs de rebuda dels turistes es planifiquin i es repensi el tipus de turisme que es vol fomentar. I nosaltres com a turistes també podem prendre opcions més ecològiques, triant destinacions que respectin el medi, utilitzant mitjans de transport més sostenibles o anant a conèixer zones properes a la nostra.

- Pere Fullana

Turisme sostenible

El desenvolupament turístic tradicional genera una forta pressió sobre el medi ambient. Aquest llibre ens introdueix en les alternatives que s'estan formulant actualment amb l'objectiu bàsic d'aplicar els principis de la sostenibilitat al turisme.

- Marta Nel-lo
L'ecoturisme
Aquest llibre defineix el que és l'ecoturisme tot descrivint els avantatges i algun inconvenient que aquest nou model representa per als països receptors.
- Mónica Perez de las Heras
La guía del ecoturismo
Com conservar la natura a través del turisme.
- **Senderismo en España**
Rutes per fer senderisme a l'Estat espanyol, agrupades per zones i amb informació pràctica.
- **50 rutas fáciles para niños y niñas montañeros**
- Fundación de los Ferrocarriles Españoles
Guía de vías verdes
30 recorreguts per antics trams ferroviaris de l'Estat espanyol.
- **El carrilet de Sant Feliu de Guíxols a Girona**
Informació sobre el patrimoni arquitectònic, el territori i el medi ambient d'aquest traçat de ferrocarril que s'ha adaptat en carril bici.
- Josep M. Cullell Surroca
En BTT pel Gironès 18 itineraris pels voltants de Girona
- Sonia Felipe
Viajar con Interrail
- Francisco Santolalla Fragero
Parques nacionales y reservas naturales de Europa
- Cosme Morillo
Guía y mapa de la naturaleza en España

- Luis Merino
50 especies, espacios de la naturaleza español
Llibre de llocs de l'Estat espanyol on podràs descobrir tant espècies de flora com de fauna d'especial interès per la seva singularitat.
- Ponç Feliu
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà
Guia d'itineraris per conèixer els aiguamolls de l'Empordà, amb il·lustracions de les espècies que s'hi poden veure.
- Xavier Viñas
Les Gavarres, espai natural
Una proposta per conèixer un espai natural que tenim molt a prop. S'hi poden trobar itineraris, alhora que informació sobre la flora, la fauna i sobre el patrimoni cultural que representen.
- Oriol Balliu
El paisatge del cap de Creus
Fulletts que ens proposen un seguit d'itineraris per conèixer el cap de Creus.
- Jaume Orta i Sagalàs
Espai natural de l'Alta Garrotxa
- Ramón Fortià Rius
Les illes Medes. Guia per visitar-les
- **Descobrir Catalunya**
Revista per conèixer millor el nostre país.
- **Turismo & aventura**
Revista on es proposen diferents excursions per la geografia peninsular.

Novel·les

- Francesc Miralles

Interrail

Novel·la juvenil que ens narra el viatge que fa l'Aura per l'Europa de l'Est amb Interrail amb els seus amics, en forma de diari. Un agost que esdevindrà inoblidable.

- Josep M. Espinàs

A peu per...

Col·lecció de llibres que narren els relats dels viatges que l'autor va fer a peu per diferents zones de l'Estat espanyol (Mallorca, Andalusia, País Basc, Castella...) i explica les seves trobades amb la gent del país, els paisatges...

- Gabriel Peranau

A China en bicicleta

Viatge que va fer l'autor pel camí de la ruta de la seda amb bicicleta per la part menys coneguda. Va recórrer 7.145 quilòmetres en 4 mesos.

- Günter Grass

Mals averanys

En aquesta novel·la Günter Grass planteja tot de temes, entre d'altres, el tema de la contaminació i la circulació a les grans ciutats.

Webs

<http://www.mma.es/cat/parques/lared/index.htm>

Pàgina del Ministeri de Medi Ambient on es pot trobar informació dels parcs naturals que hi ha a l'Estat espanyol.

<http://www.ajuntament.gi/caseta/itineraris.html>

Aquí podeu trobar informació sobre els itineraris que organitza la Caseta de la Devesa per donar a conèixer diferents espais de Girona, entre els quals hi ha les ribes del Ter, el bosc de Palau o la Devesa.

Edita: Ajuntament de Girona | **Coordina:** Servei Municipal de Biblioteques | **Selecció i textos:** Mercè Pons Angrill, Iolanda Molas Albertí, Rosa Albó Riera | **Imatges extretes de:** www.consumer.es - www.ilgiardino.it - www.etudes-francaises.net - www.socade.com - *Las Maravillas de la naturaleza* de Robert J. Moor (LU Ilustrado) - *La Tierra* Cube book (LU Ilustrado) - QCH - Foto reciclatge cedida per www.9dotze.com | **Maquetació:** Curbet CG | **Impressió:** Gràfiques Alzamora | **Dipòsit legal:** GI-676-2006